

אל: הרופא המטפל

הנדון: הנחיות מקצועיות לתקופת מבצע חיסון הארצי נגד פוליו ("שתי טיפות")

בימים אלו מתנהל מבצע החיסון הארצי נגד פוליו ונעשה שימוש בחיסון החי-מוחלש נגד פוליו (bOPV). החיסון ניתן לילדים שנולדו לאחר 1.1.2004 שקיבלו את החיסון המומת (IPV) אך לא קיבלו את החיסון החי-מוחלש (OPV). לשם זהירות מונעת, ההנחיות הן שלא לחסן בחיסון החי המוחלש אם המטופל או קרוב משפחה שמתגורר עימו באותו בית, סובל מדיכוי חיסוני, בתקופה המוגדרת של דיכוי חיסוני (במידה שמדובר במצב זמני). אחיות טיפות חלב תודרכו לבצע תשאול, לאתר ילדים בקבוצה זו ולהימנע מחיסונם בחיסון החי-מוחלש.

אין מניעה לקבלת החיסון באם יש קרוב משפחה הסובל מדיכוי חיסוני שאינו גר באותו בית עם המתחסן.

יודגש כי ניתן לחסן ילדים בחיסון החי-מוחלש בבית שיש בו נשים בהריון:

אין מניעה לחסן ילדים המועמדים לחיסון חי-מוחלש (bOPV) כאשר יש נשים בהריון בבית הן במועד החיסון והן לאחריו. חיסון האחים הגדולים ימנע את הדבקתם בנגיף הפוליו הפראי, וכך גם הילודים יהיו מוגנים. הילודים בעצמם מוגנים במשך חצי השנה הראשונה לחיים בשל העברת נוגדנים אימהיים נגד פוליו דרך השליה במהלך השליש האחרון של ההיריון.

יודגש כי ניתן לחסן ילדים בחיסון החי-מוחלש בבית שיש בו תינוקות בני פחות מחודשיים:

אין מניעה מלחסן ילדים עם אחים מתחת לגיל חודשיים בבית. חיסון האחים הגדולים ימנע את הדבקתם בנגיף הפוליו הפראי, וכך גם התינוקות יהיו מוגנים. התינוקות בעצמם מוגנים במשך חצי השנה הראשונה לחיים בשל העברת נוגדנים אימהיים נגד פוליו דרך השליה במהלך השליש האחרון של ההיריון.

הגדרות של מצבי דיכוי חיסונים שונים:

יודגש כי אוכלוסיית מדוכאי החיסון מאד הטרוגנית – רובם המכריע ברמת סיכון מזערית, אך חלקם נחשבים לבעלי סיכון גבוה וחלקם ללא סיכון כלל. בשל זאת, אנו ממליצים כי במקרה של ספק, הרופא המטפל האישי והקבוע של המטופל, לגביו עולה שאלת דיכוי חיסוני, יקבע האם החולה נחשב מדוכא חיסון לצורך הנושא של החיסון החי-מוחלש. הרופא המטפל יכול להיעזר לשם כך בהמלצות האיגודים המקצועיים הרלוונטיים, במיוחד לגבי מינונים נמוכים של תרופות מסוימות.

ניתן לחלק את הסובלים מדיכוי חיסוני ל-3 קבוצות:

1. הרוב המכריע של ילדים ומבוגרים עם דיכוי חיסוני אינם מצויים בסיכון יתר כתוצאה מחשיפה אפשרית לחיסון החי המוחלש, שכן במרבית המצבים של דיכוי חיסוני הזיכרון החיסוני מספיק כדי להתמודד עם נגיף חי מוחלש.
2. ילדים או מבוגרים לאחר השתלת מח עצם שטרם חוסנו מחדש או סובלים מלוקמיה פעילה או מחלת סרטן המטופלת בטיפול כימותרפי לתקופה של בין 3 עד 6 חודשים מתום הטיפול - בקבוצה זו הזיכרון החיסוני להתמודדות עם נגיף חי מוחלש אינו ודאי.
3. חולים עם חסר גאמא גלובולין בדם, או תת גאמא גלובולין משמעותית נחשבים למדוכאי חיסון לנושא החיסון החי מוחלש נגד פוליו, גם אם מקבלים טיפול קבוע ב- IVIG.

ילדים מקבוצה 1 - יכולים להשתתף במסגרות חינוכיות (קייטנות, גנים ובתי ספר) כבשגרה.

ילדים מקבוצה 2 -

- ילדים הסובלים מלוקמיה פעילה או מחלת סרטן: יכולים להשתתף במסגרות חינוכיות במידה שהם קיבלו בעברם לפחות 3 מנות של חיסון מומת.
- מושתלי מח עצם: יכולים להשתתף במסגרות חינוכיות במידה והם קיבלו לפחות 3 מנות של חיסון מומת לאחר ההשתלה.

ילדים מקבוצה 3 – לא ישתתפו פיזית במסגרת הגן או הביה"ס עד 6 שבועות אחרי סיום מבצע החיסון: בכיתת ביה"ס - אם כל הילדים בכיתה חוסנו, ניתן לחזור למסגרת. במסגרת הגן - אם כל הילדים בגן חוסנו, ניתן לחזור למסגרת.

הנחיות משרד הבריאות להתנהגות חולים עם דיכוי חיסוני:

ההנחיות מתייחסות לכל 3 הקבוצות, ובמיוחד לקבוצות 2 ו-3:

- א. מומלץ להימנע ממגע הדוק עם הפרשות (צואה, רוק) של ילדים שקיבלו את החיסון החי-מוחלש לתקופה של עד 6 שבועות ממועד קבלת החיסון.
- ב. הקפדה ביתר שאת, על רחיצת ידיים (לפני מגע עם אוכל, לאחר יציאה מהשירותים והחלפת חיתולים) כפי שמומלץ לכלל הציבור.

יודגש כי החיסון החי-המוחלש אינו מועבר באמצעות אוויר, מים או מזון ולכן:

- **אין מניעה** מניהול חיי שגרה, כולל יציאה למסעדות, אירועים וארוחות משפחתיות. אם מתקיים מפגש עם תינוקות או ילדים שקיבלו את החיסון החי-מוחלש, יש להקפיד על הכללים א' וב' שפורטו לעיל
- **אין מניעה** שגגנות, מורות ומטפלות עם דיכוי חיסוני ימשיכו בעבודה כסדרן, תוך הקפדה על הכללים א' וב' שפורטו לעיל
- **אין מניעה** שאנשי צוות רפואי עם דיכוי חיסוני ימשיכו בעבודה כסדרם, תוך הקפדה על הכללים א' וב' שפורטו לעיל

על מנת להקל בקבלת החלטתך הקלינית לגבי דרגת הדיכוי החיסוני, בנוסף למידע שבמכתבנו, מצורפים קישורים למסמכים המקצועיים הבאים באתר משרד הבריאות:

1. המלצות קליניות לגבי מצבי דיכוי חיסוני שונים בתקופת מבצע החיסון בנגיף החי-מוחלש נגד פוליו:

http://www.health.gov.il/Subjects/vaccines/two_drops/Documents/Polio-ZTM-18082013.pdf

2. פרק תדריך החיסונים עבור החיסון החי-מוחלש bOPV ובו פירוט הוריות הנגד, ופירוט מינונים הנחשבים גבוהים בטיפול סטרוואידים:

http://www.health.gov.il/UnitsOffice/HD/PH/epidemiology/td/BivalentOralPoliomyelitisVaccineTypes1and3_bOPV.pdf